

Karolinska universitetssjukhuset
Styrelsen
Sjukhusledningen C 1 89
141 86 Stockholm

Tillsyn enligt personuppgiftslagen (1998:204) – personuppgiftshantering vid betalning med betalkort

Datainspektionens beslut

Datainspektionen konstaterar att *Styrelsen för Karolinska universitetssjukhuset* (härefter KS) behandlar personuppgifter i strid med personuppgiftslagen, genom att dels lämna ut personuppgifter som inte är adekvata eller relevanta för ändamålet, dels lämna ut fler uppgifter än nödvändigt till en betaltjänstleverantör.

Datainspektionen förelägger därför KS att omedelbart upphöra med att till en betaltjänstleverantör lämna ut sådana personuppgifter som inte är adekvata eller relevanta för det aktuella ändamålet.

Ärendet avslutas, men kan komma att följas upp.

Redogörelse för tillsynsärendet

I ett klagomål till Datainspektionen uppger klaganden i huvudsak följande. Klaganden anför att han har sett att betalkortstransaktioner som är gjorda på KS visar vilken avdelning, exempelvis en psykiatrisk avdelning, som patienten har besökt. Det blir enligt klaganden ”en datauppgift som banken (inkl. bankens försäkringshandläggare för livförsäkring, bolån m.m.) och kortföretaget kan läsa och behålla i sina databaser”. Klaganden uppger att detta sker även om patienten har spärrat sina uppgifter hos vårdgivaren.

Datainspektionen har inlett tillsyn och begärt yttrande från KS.

KS har tillsammans med yttrandet skickat in kopior på två betalkortskvitton. Av det första kvittot framgår bl.a. att betalningen har skett hos Stockholms läns landsting, Karolinska universitetssjukhuset samt vilken specifik avdelning patienten har besökt (t.ex. hjärtmottagningen). Det framgår vidare besöksdatum, tidpunkt, personnummer, vårdgivare (namn på en fysisk person) samt att det rör ett enskilt nybesök som inte är akut på en specialistmottagning. Slutligen framgår avgiften som patienten har betalat och kontonummer. Av det andra kvittot framgår att betalningen har skett på thoraxmottagningen i Solna, datum, tidpunkt samt avgiften.

Vilka uppgifter som måste finnas med i den information som skickas till betaltjänstleverantören, inlösaren och bankerna och på vilket sätt uppgifterna ska hanteras styrs av de regler som gäller på detta område, bl.a. lagen (2010:751) om betaltjänster. Uppgift om var köpet har gjorts måste finnas med i den information som registreras.

KS uppger att det troligen är tillräckligt att det framgår att köpet har gjorts vid KS samt att det inte finns något direkt lagstöd för KS att lämna ut uppgift om avdelning eller mottagning till betaltjänstleverantören.

Leverantören av betaltjänsten har till KS uppgivit att det inte finns några hinder mot att ändra uppgift om avdelning eller mottagning, i den mån det förekommer, till enbart KS.

Skäl för beslutet

Tillämpliga rättsregler

Av 1 kap. 4 § patientdatalagen framgår att personuppgiftslagen (PuL) gäller vid behandling av personuppgifter inom Hälso- och sjukvården om inte annat följer av patientdatalagen.

I detta fall är PuL tillämplig lagstiftning, då patientdatalagen inte reglerar den aktuella personuppgiftshandlingen.

Av 9 § punkten e) PuL framgår att den personuppgiftsansvarige ska se till att de personuppgifter som behandlas är adekvata och relevanta i förhållande till ändamålet med behandlingen. Detta innebär att ovidkommande uppgifter inte får behandlas.

Av 9 § punkten f) PuL framgår vidare att inte fler personuppgifter än nödvändigt, med hänsyn till ändamålet med behandlingen, får behandlas.

Frågeställningen som uppkommer här är om KS har en laglig rätt att överhuvudtaget skicka över vissa personuppgifter till betaltjänstleverantören.

Vilka personuppgifter måste finnas med?

KS uppger att en uppgift om var ett köp har gjorts, det vill säga vid KS i detta fall, måste finnas med i den information som skickas till betaltjänstleverantören, inlösaren och bankerna. Detta framgår av bl.a. lagen (2010:751) om betaltjänster. Av denna lag framgår även hur uppgifterna ska hanteras.

KS uppger dock att det troligen är tillräckligt att det endast framgår att köpet har gjorts vid KS och inte specifikt även vid vilken avdelning eller mottagning, då betaltjänstleverantören har uppgett att det inte finns något hinder mot att KS tar bort dessa uppgifter.

Datainspektionens bedömning

KS ska se till att de personuppgifter som behandlas är adekvata och relevanta i förhållande till ändamålet med behandlingen och att fler personuppgifter än nödvändigt, med hänsyn till ändamålet med behandlingen, inte behandlas.

Om uppgiften att betalning har skett på KS är tillräcklig för betaltjänstleverantören, och i enlighet med gällande bestämmelser, ska endast denna uppgift framgå av informationen som skickas till betaltjänstleverantören. Det ska inte i tillägg framgå vilken avdelning eller mottagning patienten har besökt. Inte heller ska personnummer eller övriga personuppgifter, om sådana uppgifter registreras, skickas över till betaltjänstleverantören om det inte finns ett uttryckligt lagstöd för detta.

Datainspektionen konstaterar att KS behandlar personuppgifter i strid med PuL, genom att dels lämna ut personuppgifter som inte är adekvata eller relevanta för ändamålet, dels lämna ut fler uppgifter än nödvändigt till betaltjänstleverantören. Datainspektionen förelägger därför KS att omedelbart upphöra med att lämna ut sådana personuppgifter till betaltjänstleverantören.

Ärendet avslutas, men kan komma att följas upp.

Hur man överklagar

Om ni vill överklaga beslutet ska ni skriva till Datainspektionen. Ange i skrivelsen vilket beslut som överklagas och den ändring som ni begär. Överklagandet ska ha kommit in till Datainspektionen senast tre veckor från den dag beslutet meddelades för att kunna prövas. Datainspektionen sänder överklagandet vidare till Förvaltningsrätten i Stockholm för prövning om inspektionen inte själv ändrar beslutet på det sätt ni har begärt.

Detta beslut har fattats av generaldirektören Kristina Svahn Starrsjö i närvaro av chefsjuristen Hans-Olof Lindblom, tf enhetschefen Anna Hörnlund och juristen Maria Bergdahl, föredragande.

Kristina Svahn Starrsjö

Maria Bergdahl

Kopia till:
Personuppgiftsombudet